

Opinie - Antwerpen Lange Wapper . Vakbonden + burgercomités: 1 front ? (3.8.08)

Het drama rond de Antwerpse Oosterweelverbinding met haar Lange Wapperbrug is gekend. Stilaan begint een pak Antwerpenaars de buik vol te hebben van een prestigeproject dat langs alle kanten rammelt en waarvan de mogelijke kostprijs op een miljard euro na een geheim is. Dat is niet onbelangrijk voor de totale Vlaamse bevolking, want zij zal mogen opdraaien voor dit krankzinnig ideeetje.

Er bestaan verschillende andere, goedkopere, voor de volksgezondheid veiligere (fijn stof) en minder op de leefwereld van de mensen (kappen groengebied) ingrijpende alternatieven die ondermeer door het burgercomité StRatengeneraal (Manu Claeys) deskundig voorgesteld werden. En die veel goedkoper zijn. Desondanks blijft de BAM (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel) op dit voorstel zitten, als een kip op haar ei. Het is duidelijk dat dit ei een interessant broedsel moet bevatten.

Uit in de media gepubliceerd onderzoek bleek onlangs dat de Antwerpenaar door de andere Vlamingen bekeken wordt als een arrogante dikke nek. Ik kan de correctheid van deze observatie als geboren inwoner van deze stad niet ontkennen. Het verklaart voor een deel psychologisch het grote succes van het racistische Vlaams Belang. Wij hebben hier de grootste. Dat staat vast. Niet kwaliteit telt, maar kwantiteit. Een betaalbare tunnel onder de Schelde en ecologisch verantwoorde ingrepen om de inderdaad aanzwellende verkeersstroom te kanaliseren is niet voldoende. Het moet norm zijn, de hele wereld moet komen kijken zoals ze dat doet naar de werken van nog zo'n norme: Rubens.

Er zijn rond het verhaal van die Lange Wapper al heel wat historische oneliners geproduceerd. Al dan niet onder invloed van een Bolleke in café Den Engel. Dat begon in de Middeleeuwen en wordt nu aangevuld. Patrick Janssens himself: Mijn broek zakt af van de leugens van de actiegroepen. De best blijf ik deze vinden van een ontwerper van die brug, nadat hij er de brui aan gaf: Normaal moeten wij een brug bouwen over een hindernis. In Antwerpen moesten we een hindernis zoeken om er een brug over te bouwen. Eerder triest is het verhaal van de St. Jozefschool voor andersvaliden, waar men toevallig zelf ontdekten dat de Lange Wapper een paar meter boven hun dak gepland is. Foutje, niemand had opgemerkt dat daar al decennia een van de weinige Vlaamse internaten voor jongeren met een handicap ligt. Toen deze jongeren indrukwekkend, moedig en zelfbewust voor het Stadhuis demonstreerden vond de Patrick het maar niks dat deze gehandicapten misbruikt werden door louche actievoerders. Een van die louche figuren is de communicatiespecialist Wim Van Hees van de vzw Ademloos. Hij was betrokken bij de betoging. Hij is vader van een andersvalide dochter

Mondiale zwendel

Vermits Antwerpen in werkelijkheid een niet onaangename provinciestad is en niet Parijs aan de Schelde, heb je ook hier voor wie er kan van genieten, het voordeel van het dorpsplein en de stamcaf s. Dat leidt tot hilarische situaties die je slechts verwacht in dorpen met minder dan 4.000 inwoners. Daar is niets mis mee. Zo is een van de belangrijkste figuren in de strijd tegen die brug dus de al wat oudere reclame goeroe Wim van Hees. Wim woont op de Linker Oever en hij kan verwachten dat die brug ongeveer door zijn slaapkamer komt. Hij is in een Antwerpse col re geschoten en richtte de vzw Ademloos op die, wat verwacht je van een gelauwerd PR professional, heel die BAM met haar communicatiespecialisten van op zijn

appartementje onder de mat veegde. Dit tot, zoals het er in een dorp aan toegaat, razernij van het plaatselijke opperhoofd: burgemeester Patrick Janssens (sp.a). Wat wil het verhaal? De Patrick werkte 8 jaar bij een der grootste Belgische reclamebureaus waarvan Wim van Hees oprichter en baas was. Nog leuker, de BAM huurde voor een onbetamelijk bedrag een super PR man en Algemeen Directeur van Open -VLD in: Slangen. Deze bakt er niets van. De vraag blijft: heeft een bij zonnig weer niet ongezellige provinciestad een monster van een brug nodig die nota bene grotendeels over de stad zal gepland is. In New York is daar iets bij voor te stellen. Maar hier, tussen de koeien van Zwijndrecht en St. Annekestrand?

Genoeg anekdotes. Vooreerst, wat mag dat kosten? Niemand weet het of wil het zeggen. Wie er gaat opdraaien voor de puinhoop wanneer deze affaire financieel ontploft is wel duidelijk: u en ik en heel de Vlaamse bevolking. Dat u en ik en zelfs parlementairen ondertussen niet mogen weten wat de BAM in het schild voert en wij dus geacht worden een kat in een zak te kopen, hoort thuis in de economische theorie en praktijk van wijlen hij werd bijna 100 de econoom Milton Friedman. De uitvinder van het ongebreidelde maffia kapitalisme waar de sterken winnen en de zwakkeren in de goot weggespoeld worden, dikwijls luttelrijk. Het gaat om mondiale zwendel. Daarover straks meer.

Publiek Private Samenwerking (PPS)

Joris Van Gorp is voorzitter van de PVDA- Provincie Antwerpen, waarvan ik militant ben. Terwijl ik de nachtelijke escapades van de Patrick en andere hoge pieten in het oog hield, is Joris aan het rekenen geslagen. (Wat gaat de Lange Wapper kosten <http://antwerpen.pvda.be>). De belangrijkste inzichten die hij verwierf zijn 1- De Publiek Private Samenwerking (PPS) en 2- Het standpunt van de ACOD-ABVV over het gevaar voor de openbare diensten dat die Lange Wapper brug inhoudt.

Punt 1 en 2 zijn met elkaar verweven. Een PPS is gevaarlijk mechanisme dat de gemeenschapsmiddelen wil uitmelken en de interessantste brokken privatiseren, met alle enorme risico's voor de burgers. In punt 2 argumenteert een vakbond, de ACOD, haar ongerustheid. Ik citeer uit het artikel van Joris Van Gorp: In het verleden werden zulke grote werken betaald door de overheid. De overheid ging leningen aan en realiseerde de openbare werken die noodzakelijk waren. Dat is hetgeen men van een overheid mag en moet verwachten. Europa bracht daar verandering in. Sinds de invoering van de euro (1999) wordt aan ieder land van de Europese unie een begrotingsdiscipline, de Maastrichtnorm, opgelegd. De Maastrichtnorm beperkt de overheden in het aangaan van leningen .

Wat nu? Om zulke grote infrastructuurwerken, zoals het Antwerpse Masterplan, te realiseren is er maar één uitweg en dat is de Publiek Private Samenwerking. Kortweg PPS genoemd. PPS is een samenwerkingsverband waarbij overheid en bedrijfsleven gezamenlijk een project realiseren. PPS biedt een achterpoortje op de Europese beperkingen van overheidsinvesteringen. Europa heeft zijn drang naar privatisering niet opgegeven, maar omhuld met een ander kleedje. PPS is er op gericht het bedrijfsleven toegang te verschaffen tot domeinen die normaal voorzien waren voor de overheid .

De privé ruikt bloed

Hier gaat het dus om. De privé ruikt bloed, wurmt zich met medeplichtigheid van een deel van de politici in de PPS en laat de boel in de steek wanneer er problemen opduiken of die zelf creëert, die de overheid dan moet oplossen. De Oosterweelverbinding, een mega plan

dat deel uitmaakt van een Masterplan, is illustratief. De ACOD nam een duidelijk standpunt in. Deze vakbond van werkers in overheidsdienst is direct betrokken. De ACOD verwierpt deze PPS constructies, die tegen 2015 1/3 van alle overheidsfinancieringen zouden behelzen.

Ze wijst er op dat het om zeer dure leningen gaat. Dat de sociale opdracht van de overheid in gevaar komt. In de USA en andere landen zijn scholen, ziekenhuizen, zelfs het leger, de politie, inlichtingendiensten en gevangenissen geprivatiseerd. Herman De Croo (Open VLD) is een groot voorstander van geprivatiseerde gevangenissen in België. In landen waar dat gebeurde leidde dat tot seksueel misbruik en agressie vanwege de bewaarders. De Britse spoorwegen werden een ramp nadat ze geprivatiseerd werden. In de USA en elders worden delen van de staat en de regering uitbesteedt. Aan een prikje of de meestbiedende die er enorme winsten uit slaat. Ook de Oosterweelverbinding zou in handen komen van bedrijven die slechts op winst uit zijn, snel, met weinig personeel en een grote flexibiliteit voor de werkers.

Kwaliteit, continuïteit van dienstverlening, arbeidsvoorwaarden en tewerkstelling zijn in gevaar. De ACOD en andere vakbonden hebben alle redenen om alarm te slaan. Zowel wat de planning, financiering als de situatie voor de werknemers is de Oosterweelverbinding een testcase. Het gaat niet alleen om fijn stof en de gevaren voor de volksgezondheid, om een verwoest ecologisch systeem. Het betreft evenzeer fundamentele politiek-economische thema's in een historische periode waar in een zich globaliserende wereld het brutaalste maffia kapitalisme zich meester maakt van alles wat winst kan opbrengen. Zich zelfs meester maakt van terreinen die steeds tot de gemeenschap, de staat, behoorden. Zoals het leger. De illegale oorlog in Irak is die van een privé-leger.

Breed front

De ervaringen die toen verworven werden worden nu door de Amerikanen in Guatamano Bay, tientallen illegale martelcentra en door dictaturen gebruikt. Het absoluut cynische is dat wanneer al dan niet uitgelokte rampen een land of gebied blanco maken, het voor deze rampenkapitalisten het moment is om dit te vullen met hun economische principes. De wilde vrije markt. Friedman en zijn Chicago Boys waren en zijn daar in hun geschriften heel duidelijk over. Het pseudo psychiatrisch experiment op individuen wordt herhaald op staten en hun inwoners. Irak, shock and wave.

Het nu reeds in de annalen van de linkerrijde opgenomen basiswerk van Naomi Klein verklaart dit in detail. Een indrukwekkende animatie video over haar boek kan je zien op <http://www.indymedia.be/nl/node/24592>. Naast deze video van 6.40 sec vindt je er ook een langere toespraak van Klein.

Uiteraard zijn het niet die brutale tactieken die in België of Antwerpen aan de orde zijn. Evenmin als de socialistische revolutie hier voor de deur staat. Beletten dat de huisvuil ophaling geprivatiseerd wordt zal al een hele klus zijn. Toch is het nuttig in te zien dat die Publiek Private Samenwerking (PPS), die een aanval is op de openbare diensten en de privé-eenheid biedt om een solidaire samenleving te ontmantelen, deel uitmaakt van een wereldwijde kapitalistische tactiek en strategie die Naomi Klein helder ontmaskert.

Zoals meestal waren het bewonersgroepen zoals Red het Zeemanshuis, denktanks zoals StRatengeneraal, een nieuw hecht front van buurtcomités en actiegroepen zoals A!A (Antwerpen In Actie) BASTA!, het Daklozen Aktie Komitee (DAK),

Ademloos ,Groen!,de PVDA, SAP,de KP en militante nlingen die het vuur aan de lont staken. Het waren ook die groepen die samen met het ABVV en ACV op de vooravond van 1 mei met het Masereelfonds en LEF in het Zeemanshuis een geslaagde manifestatie organiseerden. Wanneer deze heropstanding van radicaal links, met progressieve en onafhankelijke mensen in de strijd tegen de PPS, de privatiseringsdrift en de Lange Wapper samen met het ABVV en het ACV een breed front kan vormen,dan kan in deze provinciestad opnieuw geademd kan worden.

Koen Calliauw